Lietas Nr. 131020015
Lietas arhīva Nr. 1-0200-15/5

S P R I E D U M S
Rīgā 2015.gada 7.augustā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnesis E.Ernstsons rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu /pers. A/ sūdzībā par Baldones novada domes Administratīvās komisijas 2015.gada 15.maija lēmumu Nr.D59-5/11.

A p r a k s t o š ā

2015.gada 26.aprīlī Reģionālās pašvaldības policijas Baldones novada nodaļas inspektors R.Vidovskis sastādīja sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu DZ Nr.207773 par to, ka 2015.gada 2.aprīlī plkst.10.36 konstatēts, ka /pers. A/ sev piederošajā zemes īpašumā /adrese/, neveica zemes apsaimniekošanas pasākumu pildīšanu un zāles pļaušanu, kā rezultātā veidojusies kūla un izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Kodekss) 51.panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums.

Ar Baldones novada domes Administratīvās komisijas (turpmāk – komisija) 2015.gada 15.maija lēmumu Nr.D59-5/11 (turpmāk – Lēmums) nolemts saukt /pers. A/ pie administratīvās atbildības saskaņā ar Kodeksa 51.panta otro daļu, uzliekot naudas sodu 140 *euro* apmērā.

Nepiekrītot Lēmumam, /pers. A/ (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) to pārsūdzēja Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā, lūdzot atcelt Lēmumu par sodu.

Sūdzības iesniedzējs sūdzībā norāda, ka pēc protokola sastādīšanas kūla bija izvākta un noslēgts līgums ar firmu par krūmu nociršanu īpašuma teritorijā. 2015.gada 20.aprīlī saņēmis uzaicinājumu 2015.gada 26.aprīlī ierasties Reģionālās pašvaldības policijas Ķekavas novada pārvaldē. Šajā dienā nav atradies Latvijā, par ko informējis /pers.V/ pa tālruni. Saņēmis atbildi, ka par turpmāko rīcību tikšot informēts ar vēstuli. 2015.gada 16.maijā saņēmis pasta ziņojumu par ierakstītu vēstuli. Vēstulē bija uzaicinājums ierasties uz komisiju 2015.gada 15.maijā. Zvanījis policijai un informējis par šo situāciju, uz ko saņēmis atbildi, ka tikšot informēts ar vēstuli. 2015.gada 25.maijā saņēmis Lēmumu par sodu 140 *euro* apmērā. Lēmuma atcelšanu pamato uz to, ka pēc brīdinājum pārkāpums uzreiz bija likvidēts. Nebija iespējas ierasties policijā pēc aicinājuma, tāpēc, ka pasta nodaļa piegādā pasta paziņojumus par ierakstīto vēstuli par vēlu, kā arī sakarā ar to, ka darbs ir saistīts ar izbraukšanu no valsts un ne vienmēr var būt Rīgā.

No lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt sūdzību mutvārdu procesā, līdz ar ko, tiesa saskaņā ar Kodeksa 289.^{6}panta nosacījumiem nozīmēja lietas izskatīšanu rakstveida procesā, dodot laiku rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, paziņojot lietas dalībniekiem sprieduma pieejamības datumu, kā arī izskaidrojot Kodeksa 289.^{6}panta ceturtajā daļā ietvertas tiesības, bet pamats tiesai pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē nebija objektīvi konstatējams.

2015.gada 9.jūlijā tiesā saņemti rakstveida paskaidrojumi no sūdzības iesniedzēja, taču no komisijas paskaidrojumi netika saņemti.

Sūdzības iesniedzējs paskaidrojumos norāda, ka viņa deklarētā un faktiskā adrese ir cita, nevis teritorija /adrese/, kas pieder viņam. Par to, ka uz īpašuma teritorijas ir izveidojusies kūla un tā ir ugunsbīstama uzzinājis tikai no pašvaldības policijas protokola. Uzreiz pēc tam kūla tikusi nopļauta.

M o t ī v u d a ļ

Pārbaudījusi lietas materiālus, un izvērtējusi pārsūdzētā Lēmuma tiesiskumu un pamatotību kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka Lēmums atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

Saskaņā ar Kodeksa 289.^{6} panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus: 1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums; 2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā; 3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu; 4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību; 5) kāds administratīvais sods piemērojams personai; 6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams; 7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka komisija, atbilstoši Kodeksa normām, ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētījusi visus lietas apstākļus to kopumā, pārbaudījusi un novērtējusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus un, konstatējot administratīvā pārkāpuma esamību, pieņēmusi tiesisku un pamatotu lēmumu, atzīstot, ka sūdzības iesniedzējs izdarīja Kodeksa 51.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Tiesa uzskata, k a komisijas Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc pievienojas komisijas Lēmuma motivācijai. Līdz ar to saskaņā ar Kodeksa 289.^{13}panta trešo daļu šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāts nav nepieciešams. Tāpat tiesa, iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē, ka komisija administratīvās lietas izskatīšanas procesā būtu izdarījusi būtiskus procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu minētā lēmuma atcelšanai.

Kodeksa 51. panta otrajā daļā noteikta atbildība par tādu pienākumu, kas novērš kūlas veidošanos, neveikšanu, tostarp, zāles nepļaušanu.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības atbilstoši Kodeksa 51.panta otrajai daļai, nepieciešams konstatēt, ka sūdzības iesniedzējs neveica zemes apsaimniekošanas pasākumus un zāles pļaušanu, kā rezultātā izveidojās kūla.

Lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzējam piederošajā nekustamajā īpašumā /adrese/, nav veikti zemes apsaimniekošanas pasākumi un zāles pļaušana, kā rezultātā izveidojās kūla.

Atbilstoši Kodeksa 243.panta pirmajai daļai, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Savukārt Kodeksa 243.panta ceturtā un piektā daļa noteic, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedība netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona. Administratīvā pārkāpuma

lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem.

Saskaņā ar Kodeksa 243.panta astoto daļu, to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Savukārt saskaņā ar Kodeksa 243.panta vienpadsmito un piecpadsmito daļu ziņas vai fakti, ko kompetentās iestādes amatpersonas ieguvušas, īstenojot šīs iestādes darbību regulējošajā likumā noteiktās pilnvaras, ir pieļaujami kā pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietvedībā, ja šīs ziņas vai faktus iespējams pārbaudīt administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros. Administratīvā pārkāpuma lietā iegūtos pierādījumus fiksē administratīvā pārkāpuma protokolā.

Tiesa secina, ka viens no būtiskiem nosacījumiem, kas nodrošina likumības ievērošanu, ir pietiekamu un likumā atļautu pierādījumu iegūšana. Tikai uz likumā noteiktajā kārtībānbsp; iegūtiem pierādījumiem ir pamats izdarīt secinājumu par prettiesiskas un administratīvi sodāmas rīcības esamību tās personas darbībās, par kuras saukšanu pie administratīvās atbildības tiek lemts.

Nekādu papildus pierādījumu vai lūgumi tos pieņemt vai izprasīt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā nav saņemti, tādējādi tiesa vadās tikai no lietā esošajiem pierādījumiem.

Kodeksa 243.[1]pants nosaka šādus pierādīšanas līdzekļus: 1) pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; 2) personu liecības; 3) eksperta atzinums; 4) kompetentās institūcijas atzinums; 5) dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; 6) elektroniskie pierādījumi; 7) procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; 8) lietiskie pierādījumi.

Atbilstoši Kodeksa 244.pantam institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Konkrētajā lietā par pierādīšanas līdzekļiem var kalpot 2015.gada 26.aprīļa administratīvā pārkāpuma protokols DZ Nr.207773 (lietas 6.lapa), lietā esošās fotogrāfijas (lietas 23.-29.lapa), 2015.gada 2.aprīļa pašvaldības policijas darbinieka ziņojums (lietas 18.lapa), 2015.gada 2.aprīļa apskates protokols (lietas 30.lapa).

Izvērtējot minētos pierādījumus, tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīta vaina, ka sūdzības iesniedzējs neveica zemes apsaimniekošanas pasākumus un zāles pļaušanu, kā rezultātā izveidojās kūla, līdz ar to izdarot administratīvo pārkāpumu, par ko paredzēta atbildība Kodeksa 51.panta otrajā daļā.

No sūdzības un paskaidrojumiem izriet, ka sūdzības iesniedzējs savu vainu pārkāpuma izdarīšanā atzīst, taču uzskata, ka Lēmums atceļams, jo pēc administratīvā protokola sastādīšanas zāli (kūlu) nopļava.

Tiesa secina, ka lietā nav pierādījumi par šo sūdzības iesniedzēja norādīto apstākli. Kodeksa 289.[6]pants imperatīvi nosaka, ka tiesa tieši pārbauda pierādījumus lietā un tai nav tiesības iegūt pierādījumus pēc savas iniciatīvas. Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzēja sūdzībā minētais apgalvojums nav pamatots.

Turklāt, gadījumā, ja sūdzības iesniedzējs arī būtu nopļāvis zāli (kūlu), tomēr šī procesa inicēšana notikusi pēc tam, kad kontrolējošās iestādes konstatēja lietā norādītos apstākļus, tiesa norāda, ka veicot zāles (kūlas), pļaušanu, sūdzības iesniedzējs tikai izpildīja savu no tiesību normatīvajiem aktiem izrietošo pienākumu un tas nav uzskatāms par sevišķu sūdzības iesniedzēja nopelnu.

Bez tam, tiesa vērš uzmanību, ka atbilstoši Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (skat. Senāta 2010.gada 11.marta sprieduma lietā Nr.SKA-66/2010 14.punktu, 2012.gada 21.februāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-186/2012 10.punktu, 2013.gada 1.jūlija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-584/2013 10.punktu).

Tiesu secina, ka nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem un būtu par pamatu likumīga Lēmuma atcelšanai, sūdzības iesniedzējs nav norādījis.

Ņemot vērā minēto, lietā ir objektīvi apstiprināts administratīvā pārkāpuma izdarīšanas fakts un tā izdarīšanas apstākļi, kā arī ir pilnībā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Par Kodeksa 51.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu paredzēts naudas sods fiziskajām personām no simt četrdesmit līdz septiņsimt *euro*.

Kodeksa 22.pants noteic, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Savukārt Kodeksa 32.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Sūdzības iesniedzējs ir sodīts ar naudas sodu 140 *euro*, tas ir, minimālo attiecīgā panta sankcijā paredzēto sodu. Līdz ar to ir atzīstams, ka komisija ir izdarījusi lietderības apsvērumus un atzinusi šādu soda mēru par adekvātu izdarītajam pārkāpumam.

Kodeksa 21.pants noteic, ka, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra spriedums lietā Nr.SKA-15/2009).

No šajā spriedumā paustajām atziņām secināms, ka personu var atbrīvot no administratīvās atbildības, ja to pieļauj konkrētās lietas sevišķie apstākļi, kas šo konkrēto gadījumu nošķir no citiem gadījumiem un no sankciju paredzošajā tiesību normā noteiktā pārkāpuma kā tāda.

Tā kā lietā ir konstatēts, ka sūdzības iesniedzējs ir saucams pie administratīvās atbildības, tiesai ir pamats vērtēt administratīvā pārkāpuma nozīmīgumu.

Tiesas ieskatā Kodeksa 51.panta otrās daļas pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu, jo nenoliedzami minētās tiesību normas mērķis ir samazināt sabiedrisko apdraudējumu, ko rada kūlas degšana. Ir vispārzināms, ka kūlas ugunsgrēku dēļ iet bojā īpašumi, dzīvnieki un cilvēki. Tādējādi zāles nepļaušanas bīstamība izpaužas tajā, ka nenopļauta zāle nākamajā gadā (pēc veģetācijas aktīvā posma izkalstot zālājam) kļūst par sausu, ugunsbīstamu kūlu, kas rada potenciālu draudu apkārtnei.

No lietas materiāliem izriet, ka kūla ir izveidojusies tuvu sūdzības iesniedzēja ēkām, kā arī mežam. Ņemot vērā minēto, kopsakarā ar neapsaimniekotās teritorijas salīdzinoši lielo apmēru (0,3 ha) secināms, ka sūdzības iesniedzēja izdarītais administratīvais pārkāpums nav atzīstams par

maznozīmīgu. Konkrētā tiesību norma ieviesta, lai sasniegtu Kodeksa 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi, kas ir ne tikai sodīt personas par pārkāpumiem, bet arī audzināt, ietekmēt preventīvi to sabiedrības daļu, kas šādai problēmai nav pievērsusi uzmanību.

Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata atbrīvot sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības piemērojot Kodeksa 21.pantu un aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Ņemot vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, tiesa uzskata, ka naudas soda 140 euro apmērā piemērošana sūdzības iesniedzējam par konstatēto administratīvo pārkāpumu ir samērīga un atbilst izdarītā pārkāpuma raksturam.

Kodeksa 289.^{12}panta otrā daļa noteic, ka rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem: 1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida; 2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu; 3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu; 4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Pamatojoties uz norādītajiem apsvērumiem, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais iestādes Lēmums ir tiesisks un pamatots, tādējādi atstājams negrozīts, bet sūdzība ir noraidāma.

R e z o l u t ī v ā

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}, 289.^{12}, 289.^{13}, 289.^{17} un 289.^{18} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Baldones novada domes Administratīvās komisijas 2015.gada 15.maija lēmumu Nr.D59-5/11, bet /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Sprieduma pilns teksts sastādīts un pieejams 2015.gada 7.augustā.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Tiesnesis E.Ernstsons